

gemeente
Het Hogeland

Raadsvergadering 15 april 2020

Schriftelijke beraadslagingen

Onderwerp: Financiën gemeente in tijden van Corona

Agendapunt: Bovenliggend

Reactie College op inbreng van fractie(s)

Bij diverse betogen wordt een link gelegd met de financiële positie van onze gemeente, gerelateerd aan de Corona Crisis. Het college wil hier naast de specifieke agendapunten ook algemeen op reageren.

De financiële situatie van gemeenten is al enkele jaren precair. Zoals u weet zijn de financiële gevolgen van decentralisaties zorgelijk. Hierin is Het Hogeland niet uniek.

Tevens hebben we te maken met de stikstofcrisis die vertraging betekent in werkzaamheden en investeringen. Dit tempert de verwachtingen ten aanzien van uitbreiding van areaal en inkomsten diensgevolge. Onze gemeente wordt hierdoor bijzonder getroffen, denk alleen al aan de uitstel van de bouw van de staalfabriek van van Merksteijn en het uitblijven van de 300 directe arbeidsplaatsen.

Recentelijk heeft het kabinet een besluit genomen over vervroegde sluiting van kolencentrales waardoor naar verwachting fors minder inkomsten gegenereerd zullen worden uit de betreffende centrale in de Eemshaven. Daarnaast is er de herziening van de Algemene Uitkering van het gemeentefonds. Alhoewel deze herziening een jaar is uitgesteld is er tot nu toe geen sprake van dat de koers van deze herziening wordt gewijzigd. De herziening lijkt tot gevolg te hebben dat (grote) plattelandsgemeenten fors worden gekort op hun inkomsten.

Een eerste berekening laat zien dat dit de gemeente Het Hogeland het eerste jaar 100 euro per inwoner aan inkomsten minder zou ontvangen, het jaar daarna oplopend naar 125 euro.

Daarbovenop komt nu de coronacrisis. Normaliter stijgt de omvang van het gemeentefonds als de omvang van de rijksuitgaven toeneemt. Dit noemt men "trap op trap af". Het rijk geeft nu fors uit om de crisis te kenteren. We hebben inmiddels begrepen dat 'trap op trap af' hierop waarschijnlijk niet van toepassing is en de rijksuitgaven dusdanig worden verantwoord dat hier geen stijging van het gemeentefonds uit voort vloeit.

De financiële gevolgen van de coronacrisis zullen desondanks fors zijn voor gemeenten in Nederland. Het rijk compenseert dit vooralsnog niet.

Kortom: het zijn zorgelijke financiële tijden.

Het college probeert voor alle hierboven beschreven uitdagingen te lobbyen via onze kanalen, zoals daar zijn provincie, VGG, P10, VNG-commissies en via deelname aan bestuurlijke netwerken zoals bij de stikstofdiscussie. Desalniettemin moeten we wel handelen naar stand van bevinden.

Een integrale afweging van onze ambities gerelateerd aan de beperkte financiële middelen is voorzien bij de kadernota. Het college zal hiertoe een voorstel voorbereiden.

Specifiek is enkele malen gevraagd naar onze financiële reservepositie.

Met betrekking tot de algemene reserve het volgende. Het geprognosticeerd saldo ultimo 2020 staat op 9,745 ME.

Dit is inclusief de dotatie van de reserve leefbaarheid ad 2,9 ME, zoals daar in de begroting over is besloten. Daarmee komen we iets meer (ruim 2,1 ME) boven de grens van het beschikbare weerstandsvermogen ad 6,61 ME uit.

Op dit moment houden we nog geen rekening met het rekeningresultaat van 2019. Het scholenprogramma betekent dat in enkele jaren 1,8 ME afgeboekt moet worden op de AR. De ultimo opbrengsten van de te verkopen scholen zijn nog niet geraamd. Binnenkort wordt verkoop van de school in Zuidwolde verwacht waarna de opbrengst in de AR zal vloeien.

Resumerend met de kennis van nu:

Stand verwacht AR op 31-12-2020:	9,745 ME
Rekening resultaat 2019:	PM
Incidenteel effect voorjaarsnota:	PM
Boekwinst verkoop school Zuidwolde:	PM
Claim herstructurering Ability:	0,35 ME-/-
Stand AR:	9,71 ME

Benodigd weerstandsvermogen 6,61 ME (Wordt bij de rekening op basis van actualisatie van de risico's opnieuw bepaald.)

Dit betekent dus een ruimte van ca. 2 ME in de AR.